

Radikal

Ve o sırada TRT Arapça'da

GÜVEN SAK

Ekonomi / 16/09/2011

Fransa değil Türkiye, Kuzey Afrika'da Avrupa'nın yumuşak gücünün doğal bir uzantısı konumundadır. Başbakanımız bu günlerde Kuzey Afrika'da başarılı bir dış ezi gerçekleştiriyor. Söylenmesi gerekenleri söylüyor. Türkiye'nin bu bölgede oynayabileceği rolü herkese uyulmalı bir biçimde österiyor. Gördüğü ilmi ise Türkiye'nin o rolü hakikaten oynayabileceğine işaret ediyor. Gezinin ilk durağı Kahire'de, Tayyip Bey, hoşkuyla karşılandı. Ben de tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları gibi, gezinin başlanmasını kıvanarak, Türk televizyonlarından izledim. Bir tek onlar anlı yayındaydı. El Cezire'de o esnada tık yoktu. Arada "Dur bakalım ne yapıyor?" diye merak edip, Türkiye Radyo Televizyon (TRT) Kurumu'nun TRT Arapça kanalına da bir baktım. Hadi tahmin edin bakalım, orada ne vardı?

Başbakanımız, Arap Baharı başkentlerini dolaşmaya başlamışken, o bölgeye, bölgenin dilinden bizi anlatsın diye yayına başladığını zannettiğim TRT Arapça ne yapıyordu? O sırada, TRT Arapça, 'kereste üretimi' üzerine bir konserve program yayımlıyordu. 'Hoppala Paşam, Malkara Keşan' durumundaydı yani. Hatırlayarsanız, size bir süre önce bir Arap yayını dostumun TRT Arapça konusundaki serzenişini yazmıştım. Dostum, "Arap Baharı'nın en önemli günleri, millet neler oluyor diye etrafa bakıyor, bir değerlendirme alırım diye açılıyorsunuz TRT Arapça'yı, alıyorsunuz patlıcan musakka tarifini" diye anlatmıştı. Şimdi durum şudur: TRT cephesinde hâlâ değişen bir şey yoktur. Müsaadenizle buradan birkaç sonuç çıkarayım.

Birincisi, Arap dünyası artık dünyayla bütünleşmek istemektedir. Arap dünyası yirminci yüzyılın tamamında zamanın dışındaydı. Şimdi ise farklı bir döneme girdik. Almanya'da, Amerika'da polisin vatandaşlarına nasıl davrandığını bilen birinin Kahire'de, Diyarbakır'da ve İstanbul'da polisin kendi vatandaşlarına başka türlü davranabilmesine tahammül edemeyeceği kadar birbirine bağlı bir dünyada yaşıyoruz artık. Tayyip Bey'in Kahire'de dediği budur. Dediği de doğrudur. Bu ilk noktadır.

İkincisi, Türkiye dünyaya entegre olmak isteyen Arap dünyası için küresel ekonomiye onlardan önce entegre olmuş bir örnektir. Mısır ve Türkiye aynı imparatorluğun bakiyesidir. Türkiye, küresel ekonomiye entegre olmuş, Mısır ise daha olamamıştır. İmparatorluk yıkılırken modernleşme özlemi İstanbul'da neyse, Kahire ve Beyrut'ta da öyleydi. Biz yapabildik, onlar yapamadı. Biz neyi başardığımızın farkında olmayabiliriz, ama onlar bunun farkındadır. Arap dünyasının özünü alan ışıklar, İstanbul'un yirmi dört saat sönmeyen ışıklarıdır. Memleketin yaşam enerjisi ve yaşam biçimi dikkatleri çekmektedir. Türkiye artık nerede olduğundan daha fazla, ne olduğu için önemlidir. Biz bu aralar dikkat etmiyor olabiliriz ama Türkiye Avrupa'nın bir parçası olduğu için bu bölgede ilmiçtir. Sarkozy sinirinden tepinse de, Fransa değil Türkiye, Avrupa'nın yumuşak gücünün bu bölgedeki doğal uzantısıdır. Bu da ikinci noktadır.

Üçüncüsü, peki, TRT Arapça'nın konserve yemek tarifi ve fasıl heyeti programları yayımlamaktan, İstanbul'un ne olduğunu, burada nasıl yaşandığını anlatmaya bir türlü elememesinin nedeni nedir? Sorunun bir kaynağı, TRT'de yaratılan enerjinin eksikliği ise öbür tarafı ve taliba daha önemlisi, Arapça bilen insan sayısının azlığıdır. Arap dünyasını tanımayanlara, Arap dünyasına yönelik etkili yayın yapmak da mümkün değildir. Geçenlerde yabancı bir diplomat dostum bana "Biz onlarla Arapça konuşuyoruz; unutma, siz İngilizce anlaşıyorsunuz" dedi. Mesele budur.

Türkiye için hazin olan da budur: Etrafımızda Arapça ve Rusça konuşulmaktadır ama bu diller hâlâ yeterince iyi öğretilmemektedir. Dili bilmeyen, ülkeyi de bilemez. Bu dönemde başdüşmanımız, olsa olsa hazırlıksızlığımız olabilir. TRT Arapça'nın refleksizliği hazırlıksızlığımıza işarettir. Artık biraz da Arapça olimpiyatları, Rusça olimpiyatları, hatta İngilizce olimpiyatları yapmanın zamanıdır. Bölgesel güç olmanın anahtarı buradadır. Siz hiç Amerikalıların, İngilizlerin, İngilizce olimpiyatları yaptığını duydunuz mu?